
EVEREST

560

tamadres.com

KHALED HOSSEINI

Afganistan, Kabil’de bir diplomatın oğlu olarak doğdu. Ailesi, 1980’de Amerika Birleřik Devletleri’nden siyasi sığınma hakkı elde etti. Halen Kuzey California’da yaşamaktadır ve doktorluk mesleğini sürdürmektedir. Khaled Hosseini’nin Everest Yayınları’ndaki diğer kitabı: *Uçurtma Avcısı*.

PÜREN ÖZGÖREN

Adana’da doğdu. Avusturya Lisesi’ni bitirdikten sonra University of Miami’de dil eğitimi aldı. 1984’ten bu yana sürdürdüğü çeviri çalışmaları arasında, tanınmış pek çok yazarın eseri bulunmakta: Roman Polanski, Vanessa Redgrave ve Erje Ayden’in otobiyografileri, Yukio Miřima’dan *Bereket Denizi* dörtlemesi, Henry Miller’dan *Çılgın Üçlü*, Lawrence Durrell’dan *Kara Defter*, George Orwell’dan *Birmanya Günleri*, Ernest Hemingway’den *Cennet Bahçesi*, Truman Capote’den *Bukalemunlar İçin Müzik*, Çinli çağdaş yazar Cang Şianliyen’den *Erkeğin Yarısı Kadın* ve *Ölmeye Alışmak*, Roald Dahl’dan *Öptüm Seni*, Nobelli yazar Toni Morrison’dan *Cennet ve Sevilen*, Bedri Baykam’dan *Maymunların Resim Yapma Hakkı*.
pozgoren@yahoo.com

KHALED HOSSEINI

**BİN MUHTEŞEM
GÜNEŞ**

Türkçesi: Püren Özgören

Yayın No 560
Çağdaş Dünya Edebiyatı 98

Bin Muhteşem Güneş
Khaled Hosseini

Kitabın özgün adı: *A Thousand Splendid Suns*

Yayına hazırlayan: Tülin Er
İngilizce aslından çeviren: Püren Özgören
Kapak tasarımı: Utku Lomlu
Sayfa tasarımı: Zülal Bakacak

© 2007, by ATSS Publications LLC
© 2008, bu kitabın Türkçe yayın hakları Akcalı Ajans aracılığıyla
Everest Yayınları'na aittir.

1-9. Basım: Nisan 2008-Haziran 2010
10-24. Basım: Ekim 2010-Ekim 2014
25-27. Basım: Şubat-Ekim 2015
28-30. Basım: Ocak-Mayıs 2016
31. Basım: Ekim 2016

ISBN: 978 - 975 - 289 - 484 - 6
Sertifika No: 10905

Baskı ve Cilt: Melisa Matbaacılık
Matbaa Sertifika No: 12088
Çiftehavuzlar Yolu Acar Sanayi Sitesi No: 8
Bayrampaşa/İstanbul
Tel: (0212) 674 97 23 Faks: (0212) 674 97 29

EVEREST YAYINLARI

Ticarethane Sokak No: 15 Çağaloğlu/İSTANBUL
Tel: (0212) 513 34 20-21 Faks: (0212) 512 33 76
e-posta: info@everestyayinlari.com
www.everestyayinlari.com
www.twitter.com/everestkitap
www.facebook.com/everestyayinlari
www.instagram.com/everestyayinlari

Everest, Alfa Yayınları'nın tescilli markasıdır.

*Bu kitap, gözümün iki nur'u Haris'le Farah'a ve
Afganistan'ın kadınlarına adandı.*

tamadres.com

BİN MUHTEŞEM GÜNEŞ

tamadres.com

BİRİNCİ BÖLÜM

tamadres.com

Meryem *harami* sözcüğünü ilk duyduğunda, beş yaşındaydı.

Günlerden perşembeydi. Bundan emindi, çünkü yerinde duramadığını, zihninin harıl harıl çalıştığını çok iyi anımsıyordu; bir tek perşembeleri böyle olurdu; Celil'in onu görmeye, *kulübe*'ye geldiği günler. Meryem vakit geçirmek, sonunda onun, dizboyu otların arasından geçip açıklığa çıktığını ve el salladığını göreceği âna kadar oyalanmak için, bir iskemleye çıkmış, annesinin Çin malı porselen çay takımını indirmişti. Bu takım, annesi Nana'nın elindeki tek aile yadigarıydı, daha iki yaşındayken kaybettiği annesinden kalmıştı Nana'ya. Mavili-beyazlı porselenlerin her bir parçası, zarif,

kıvrımlı ağzıyla demlik, elle boyanmış ispinozlarla kasımpatılar, şeker kâsesindeki, şeytanı kovalayan ejderha, hepsi de Nana için aziz, paha biçilmez şeylerdi.

İşte, Meryem'in elinden kayan, *kulübe*'nin zeminindeki tahta döşemelere çarpıp kırılan parça, bu sonuncusuydu.

Nana şekerliği görünce kıpkırmızı kesildi, üst dudağı titremeye başladı; gözleri, hem bozuk hem de sağlam olanı, dümdüz, kırışmasız bir bakışla Meryem'e dikildi. Nana öyle kızgın görünüyordu ki, Meryem ona yine *cin* gireceğinden korktu. Ama *cin* bu kez gelmedi. Onun yerine, Nana Meryem'i bileklerinden yakaladı, yanına çekti, sıkılı dişlerinin arasından, "Seni küçük, sakar *harami* seni," dedi. "Çektiğim onca çilenin ödüllü bu işte. Aile yadigârımı kıran, sakar bir *harami*."

O sırada, Meryem anlayamamıştı. *Harami* -piç- sözcüğünün anlamını bilmiyordu. Buradaki haksızlığı ayırımsayacak, asıl suçlunun, tek günahı doğmak olan *harami*'yi dünyaya getirenler olduğunu bilecek yaşta da değildi. Yine de, Nana'nın sözcüğü söyleyiş biçimi, Meryem'i kuşkulandırdı; *harami* olmak çirkin, tiksindirici bir şeydi galiba; bir böcek, Nana'nın sürekli lanet okuduğu, *kulübe*'den süpürüp attığı, şu telaşlı karafatmalar gibi bir şey.

Daha sonra, biraz büyüdüğünde, anladı. Meryem'in asıl içine batan, Nana'nın kelimeyi söyleme, daha doğrusu, *tükürme* biçimiydi. Annesinin ne demek istediğini artık kavriyordu, *harami*'nin istenmeyen bir şey olduğunu yani; kendisi, yani Meryem, başkalarının sahip olduğu şeylerde, sevgi, aile, yuva, topluma kabul edilme gibi konularda hiçbir zaman hak iddia edemeyecek, gayri meşru bir varlıktı.

Celil ona asla bu şekilde hitap etmezdi. Celil ona hep "küçük çiçeğim" derdi. Kızı kucağına oturtmaktan, ona öyküler anlatmaktan hoşlanırdı; bir keresinde ona Herat'ı, Meryem'in 1959 yılında doğduğu kenti anlattı; bir zamanlar

Pers kültürünün beşiği, yazarların, ressamların ve Sufilerin ocağı olduğunu.

“Orada ayağımı uzatsan bir şairin kışına değer,” diyerek güldü.

Celil ona Kraliçe Cevher Şah’ın hikâyesini, on beşinci yüzyılda, Herat’a duyduğu sevginin nişanesi olarak diktiği ünlü minareleri anlattı. Herat’ın yemyeşil buğday tarlalarını, meyve bahçelerini, tombul üzümlere gebe asma bahçelerini, üstü kemerli, kalabalık çarşılarını uzun uzun tanımladı.

“Bir fıstık ağacı var,” dedi bir gün, “onun altında da, Meryem co, büyük ozan Cemi.” Eğildi, fısıldadı: “Cemi, beş yüz yıl önce yaşamış. Gerçekten. Seni bir kere oraya götürmüştüm, o ağaca. Çok küçüktün. Anımsayamazsın.”

Doğruydu. Meryem anımsamıyordu. İşin kötüsü, ömrünün ilk on beş yılını Herat’a oldukça yakın, neredeyse yürüme mesafesinde geçirecek olsa da, öyküsünü dinlediği bu ağaca bir daha hiç gidemeyecekti. Ünlü minareleri yakından göremeyecek, Herat’ın meyve ağaçlarından tek bir meyve koparamayacak, buğday tarlalarında dolaşamayacaktı. Ama Celil ne zaman böyle konuşsa, Meryem büyülenmişcesine dinlerdi. Celil’in dünyevi bilgisinin enginliğine hayrandı. Bu tür şeyleri bilen bir babası olduğu için gururla, huşuyla ürperiyordu.

“Amma büyük palavralar!” derdi Nana, Celil gittikten sonra. “Eh, büyük adama da büyük palavra yaraşır. Seni hiçbir zaman alıp da bir ağaca filan götürmedi. Seni meftun etmesine, gözünü boyamasına izin verme. Bize ihanet etti; senin şu biricik baban. Bizi sokağa attı. Onun için beş paralık değerimiz yokmuş ki, o büyük, cafcıflı evinden atıverdi bizi. Evet, hem de büyük bir keyifle.”

Meryem bunları uslu uslu dinlerdi. Nana’ya, Celil hakkında böyle konuşmasından ne kadar nefret ettiğini söylemeye